

JOAN F. MIRA



*“Cal oposar-se frontalment a ‘una Europa de les regions, dominada pels notables locals, els grups de pressió i, per què no, les màfies’. Aquesta és la idea que se’n fan, de l’‘Europa de les regions’: grups de pressió, màfies i notables locals. En definitiva, diu la doctrina, ‘l’essencial és una França unida dins d’una Europa potent’. Vostès mateixos ho poden traduir a l’espanyol.”*

## Una idea d’Europa

Observant el que diuen i escriuen, ací i allà, sobre això que hem convingut a designar amb l’antic i bell nom d’Europa, un servidor té la sensació que el temps no corre, que la història si no s’atura tampoc no avança amb decisió, i que allò que en solem dir els “esperits” estan ben ancorats en les mateixes conviccions immutables del passat. Perquè en els projectes que aquestes darreres setmanes circulen en discursos oficials, documents polítics i altres papers i manifestacions sobre el tema, l’única idea realment present és que la substància de les nacions-estat és l’única que compta, l’interès nacional és l’únic que mou els polítics i la seua clientela, i la persistència del present és l’únic panorama a la vista. Si algú va creure, com jo mateix, o si algú creu encara, que una Comunitat Europea, Unió Europea, o com siga que l’anomenen en el futur, havia de representar precisament la superació de l’antiga carcassa nacional-estatal i una nova oportunitat històrica per a les poques i dèbils nacions sense estat, ja se’n pot anar desenganyant: no és aquesta la idea d’Europa que circula per les cancelleries, per les oficines de Brussel·les, les reunions de caps d’estat i de govern, i les publicacions que tenen pes en l’opinió. No és aquesta la idea, és una altra: la idea és que algunes coses han de canviar, si no hi ha altre remei, a fi que tot continue substancialment igual. A fi, sobretot, que les nacions de l’Europa occidental que no tenen estat no en tinguen mai, ni siguen mai reconegudes com a nacions. A fi, per tant, que França siga sempre França, Itàlia sempre Itàlia, Espanya sempre Espanya, i així tota la resta, fins a la consumació dels segles.

Siguen vostès realistes, doncs, i no imaginem ni per un moment que el “federalisme europeu” que proposen els alemanys vol dir de veritat una idea d’Europa que deixaria endarrere l’estructura dels estats. Vol dir només que els alemanys projecten, ben interessadament, la pròpia fórmula. O siga, que pretenen: a) que estats de la Unió Europea recuperen una part dels diners del pressupost que fins ara administrava Brussel·les, i b) que cada estat, si tot arriba a bon port, siga en certa manera en el futur una cosa semblant al que és ara cada *land* de la República Federal. No els ha passat pel cap, en absolut, que “federalisme europeu” vulga dir que Escòcia, Catalunya, Flandes o Euskadi tinguen l’oportunitat de ser entitats constituents, per dret propi, de la hipotètica Europa. I si repassem el projecte francès, l’objectiu és del tot explícit. Com aclareix amb contundència Jacques Julliard, un dels comentaristes polítics oficiosos amb més autoritat, Europa és necessària per a França simplement perquè fora d’Europa “no hi ha defensa eficaç de la nostra llengua, de la nostra literatura, de la nostra història, del nostre cinema, dels nostres formatges o de la nostra sociabilitat”. Però si Europa és l’escut de França (contra l’enemic americà, evidentment), aquesta “expansió de la personalitat nacional en el si d’un conjunt polític europeu suposa a l’interior una França coherent, preocupada de parlar amb una sola veu: sí, doncs, a la descentralització administrativa, no a un *federalisme intern* que implicaria que la regió esdevé al seu torn el lloc de formació d’un voluntat política autònoma.” L’única voluntat és la de la nació francesa, i cal oposar-se frontalment a “una Europa de les regions, dominada pels notables locals, els grups de pressió i, per què no, les màfies”. Aquesta és la idea que se’n fan, de l’“Europa de les regions”: grups de pressió, màfies i notables locals. En definitiva, diu la doctrina, “l’essencial és una França unida dins d’una Europa potent”. Vostès mateixos ho poden traduir a l’espanyol.